



اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران  
معاونت بررسی‌های اقتصادی

## چشم‌انداز اقتصاد ایران و جهان بر اساس گزارش اکتبر ۲۰۱۹ صندوق بین‌المللی پول

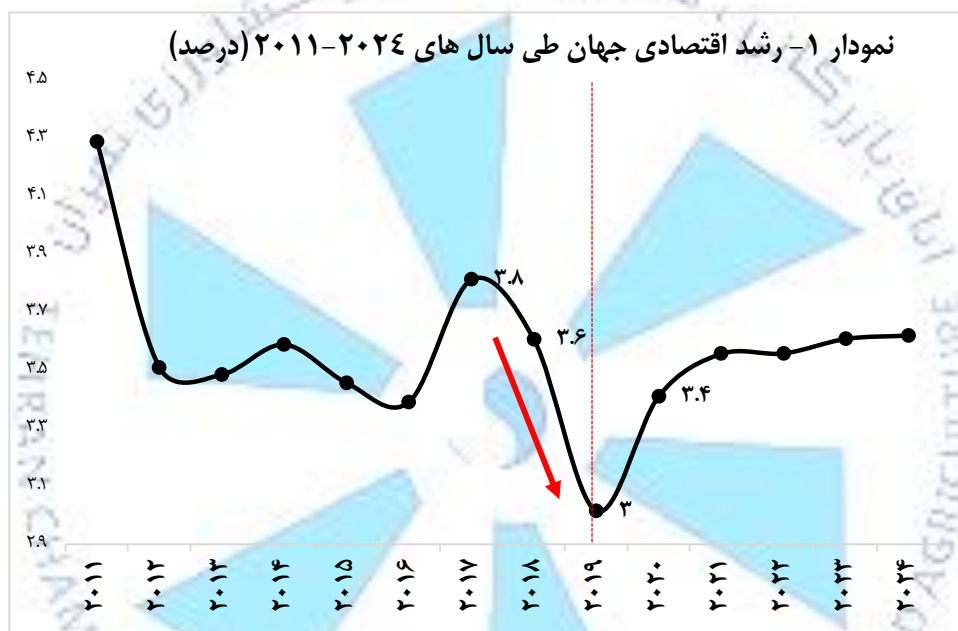


بر اساس پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۹ به روند نزولی خود ادامه داده و با کاهش قابل ملاحظه ۰٫۶ واحد درصدی نسبت به سال قبل، به ۳ درصد خواهد رسید. رشد اقتصادی ایران نیز با استمرار روند نزولی، در سال ۲۰۱۹ به منفی ۹٫۵ درصد می‌رسد. همچنین پیش‌بینی می‌شود حجم صادرات کالایی ایران در سال ۲۰۱۹، با کاهش حدود ۳۷ درصدی همراه شود. بر این اساس، تراز حساب جاری ایران در سال ۲۰۱۹ نیز منفی شده و در سال‌های بعد نیز تضعیف می‌شود. در ادامه، جزئیات بیشتری از پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول در گزارش اکتبر ارائه می‌شود.

تهیه شده توسط همسار جمی‌تراد

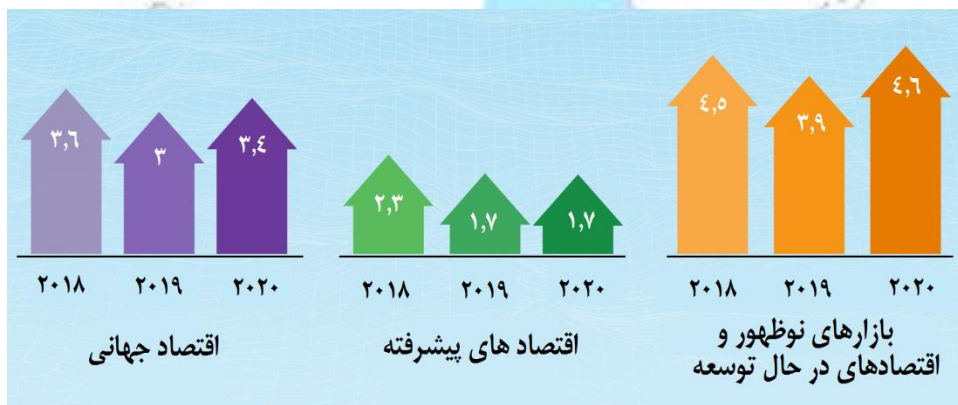
### مهم ترین تحولات آینده اقتصاد جهان

بر اساس پیش بینی های صندوق بین المللی پول، رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۹ نیز به روند نزولی خود ادامه داده و با کاهش قابل ملاحظه ۰٫۶ واحد درصدی نسبت به سال قبل، به ۳ درصد خواهد رسید. این رقم، پس از بحران مالی جهانی، پایین ترین نرخ رشد اقتصادی جهان است (نمودار ۱).



منبع داده ها: صندوق بین المللی پول، اکتبر ۲۰۱۹

شکل ۱- رشد اقتصادی جهان، اقتصادهای پیشرفته و اقتصادهای نو ظهور و در حال توسعه- درصد



منبع: صندوق بین المللی پول، اکتبر ۲۰۱۹

مطابق شکل ۱، پیش بینی می شود رشد جهانی در سال ۲۰۲۰ به طور متوسط حدود ۳٫۴ درصد رشد کند. همچنین پیش بینی می شود که این رشد برای اقتصادهای پیشرفته در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ۱٫۷ درصد کاهش یابد، در حالی که پیش بینی می شود بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای در حال توسعه رشد ۴٫۶ درصدی را در سال ۲۰۲۰ تجربه کنند که نسبت به سال ۲۰۱۹ افزایش پیدا خواهد کرد.

مهم‌ترین دلایل کاهش شدید رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۹ عبارتند از:

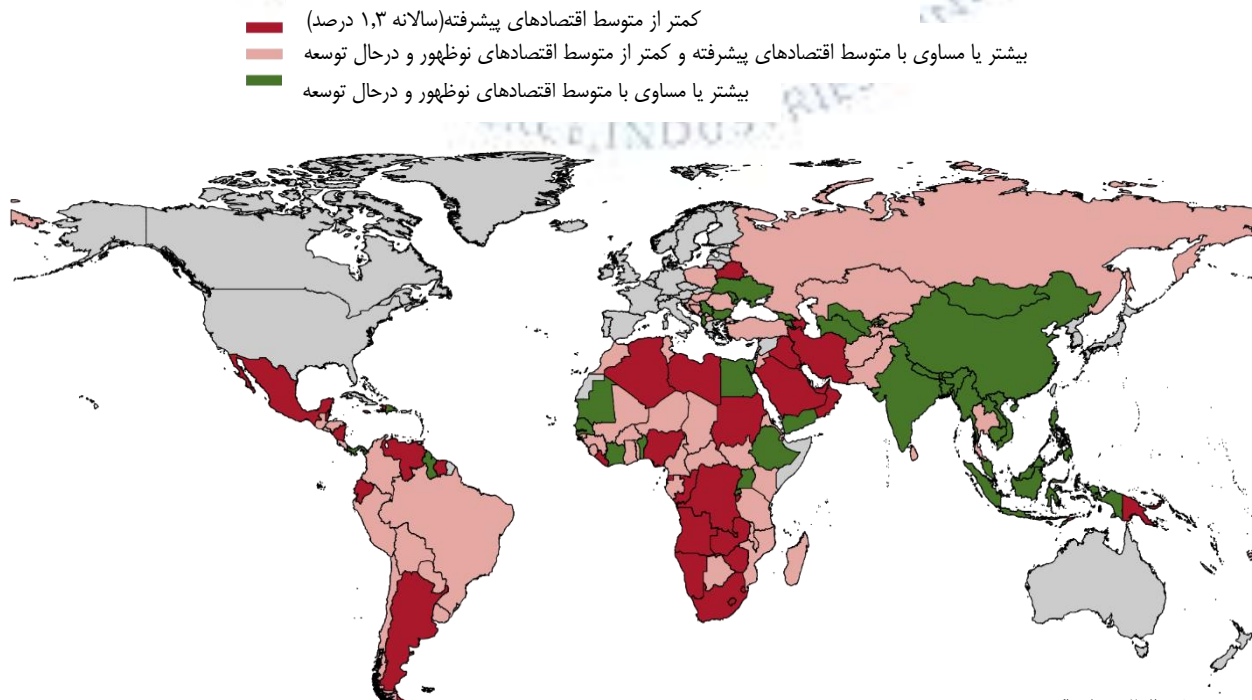
- افزایش موانع تجاری
- افزایش عدم اطمینان‌های تجاری و ژئوپلیتیک
- مسائل اقتصاد کلان در تعدادی از کشورهای نوظهور (نیمی از کاهش رشد اقتصادی جهان به دلیل رکود کم عمق در برخی بازارهای نوظهور از جمله ترکیه، آرژانتین و ایران است و مابقی به دلیل شدن قابل توجه رشد کشورهای هم‌چون برزیل، مکزیک، هند، روسیه و عربستان سعودی در سال ۲۰۱۹ نسبت به سال ۲۰۱۸ بوده است).
- عوامل ساختاری از جمله رشد پایین بهره‌وری
- پیری جمعیت در کشورهای پیشرفته

یکی از نکات قابل توجه در وضعیت اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۹، رکود گسترده و شدید تولید صنعتی (ساخت) و تجارت جهانی است. نرخ‌های تعرفه بالا و عدم اطمینان‌های تجاری، سرمایه‌گذاری و تقاضا برای کالاهای سرمایه‌ای را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

### مهم‌ترین تحولات آینده اقتصاد ایران

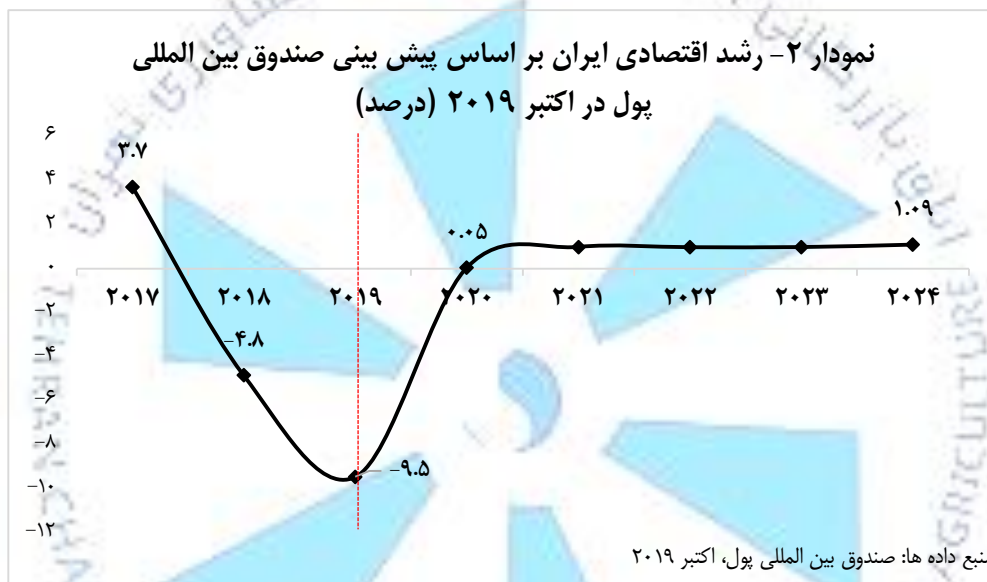
مطابق شکل ۲، طی سال‌های آینده بر اساس رشد سرانه GDP، ایران جزء کشورهای نوظهور و در حال توسعه با رشد تولید ناخالص داخلی کمتر از کشورهای پیشرفته (۱,۳ درصد) طبقه بندی خواهد شد.

شکل ۲- اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور بر اساس رشد تولید ناخالص داخلی سرانه (متوسط سال‌های ۲۰۱۹-۲۴)



معاونت بررسی های اقتصادی

همانطور که در قسمت قبلی اشاره شد، در سال ۲۰۱۹، اقتصاد جهان تحت تاثیر فشارهایی قرار خواهد گرفت که کشورهای نوظهور و در حال توسعه از جمله ایران با آن روبه رو هستند. مطابق نمودار ۲، بر اساس آخرین پیش بینی صندوق بین المللی پول، رشد اقتصادی ایران با استمرار روند نزولی، در سال ۲۰۱۹ به منفی ۹٫۵ درصد خواهد رسید که این نرخ طی بیست سال گذشته بی سابقه بوده است. بر اساس پیش بینی های صندوق، این نرخ در سال ۲۰۲۰ مجددا مثبت خواهد شد و تا سال ۲۰۲۴، با شیب ملایمی افزایش خواهد یافت.



خلاصه‌ای از وضعیت شاخص‌های اقتصادی ایران در سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۴ بر اساس گزارش آگوست ۲۰۱۹ صندوق بین‌المللی پول در جدول ۱ ارائه شده است. از جمله سایر پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول از چشم‌انداز اقتصاد ایران می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- نرخ تورم مصرف‌کننده ۳۵٫۷ درصدی در سال ۲۰۱۹ و عدم بازگشت آن به متوسط نرخ تورم سال‌های ۲۰۱۸-۲۰۱۳ تا ۵ سال آینده
- نرخ بیکاری ۱۶٫۸ درصدی در سال ۲۰۱۹ و افزایش ۲٫۳ واحد درصدی این نرخ نسبت به سال ۲۰۱۸
- رسیدن نرخ بیکاری ایران به بیش از ۲۰ درصد در سال ۲۰۲۴
- کاهش حدود ۳۷ درصدی حجم صادرات کالایی ایران در سال ۲۰۱۹
- منفی شدن تراز حساب جاری ایران در سال ۲۰۱۹ و تضعیف آن در سال‌های بعد
- رشد ۳۲ درصدی خالص بدهی‌های عمومی دولت در سال ۲۰۱۹
- افزایش بیش از دوبرابری کسری بودجه عمومی دولت در سال ۲۰۱۹



معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۱- خلاصه وضعیت متغیرهای اقتصادی ایران بر اساس گزارش اکتبر ۲۰۱۹ صندوق بین‌المللی پول

ردیف	متغیر	واحد سنجش	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴
۱	تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت	هزار میلیارد تومان	۶۶۰	۵۹۸	۵۹۸	۶۰۴	۶۱۰	۶۱۶	۶۲۳
۲	تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت	درصد تغییر	-۴.۸	-۹.۵	۰.۰۴	۰.۹۸	۰.۹۷	۰.۹۸	۱.۱
۳	تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری	هزار میلیارد تومان	۱۸۶۹	۲۲۹۸	۳۰۰۵	۳۸۹۴	۴۹۸۰	۶۲۹۷	۸۰۰۰
۴	تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری	میلیارد دلار	۴۴۶	۴۵۹	۴۶۳	۴۷۶	۴۹۶	۵۲۵	۵۷۴
۵	تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری	میلیارد دلار، برابری قدرت خرید، دلار بین‌المللی	۱۵۹۶	۱۴۷۱	۱۵۰۱	۱۵۴۷	۱۵۹۳	۱۶۴۱	۱۶۹۲
۶	سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت	میلیون تومان	۸.۰۲	۷.۱۸	۷.۱۰۹	۷.۱۰۸	۷.۱۰۹	۷.۱۰۸	۷.۱۱
۷	سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت	برابری قدرت خرید، دلار بین‌المللی ۲۰۱۱	۱۷۲۱۸	۱۵۴۱۹	۱۵۲۶۵	۱۵۲۶۲	۱۵۲۶۵	۱۵۲۶۲	۱۵۲۷۶
۸	سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری	میلیون تومان	۲۲۶۹	۲۷۶۰	۳۵.۷۱	۴۵.۸۲	۵۸.۰۴	۷۲.۶۶	۹۱.۴۰
۹	سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری	دلار آمریکا	۵۴۱۷	۵۵۰۶	۵۵۰۳	۵۶۰۵	۵۷۸۵	۶۰۶۳	۶۵۵۲
۱۰	سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری	برابری قدرت خرید، دلار بین‌المللی	۱۹۳۷۷	۱۷۶۶۲	۱۷۸۳۲	۱۸۱۹۷	۱۸۵۶۵	۱۸۹۳۳	۱۹۳۳۲
۱۱	تولید ناخالص داخلی بر اساس برابری قدرت خرید (سهم از جهان)	درصد	۱.۱۸	۱.۰۴	۱.۰۰	۰.۹۸	۰.۹۶	۰.۹۳	۰.۹۱
۱۲	نرخ تبدیل برابری قدرت خرید	ریال به ازای دلار	۱۱۷۱۱	۱۵۶۲۷	۲۰۰۲۵	۲۵۱۷۸	۳۱۲۶۱	۳۸۳۷۷	۴۷۲۷۸
۱۳	کل سرمایه‌گذاری	درصدی از GDP	۳۸.۷	۴۰.۸	۳۹.۶	۳۹.۷	۳۹.۵	۳۹.۴	۳۹.۲
۱۴	ناخالص پس‌انداز داخلی	درصدی از GDP	۴۲.۸	۳۸.۲	۳۶.۲	۳۶.۳	۳۶.۲	۳۶.۲	۳۵.۶
۱۵	تورم (میانگین تغییرات)	درصد تغییر	۳۰.۵	۳۵.۷	۳۱.۰	۲۹.۰	۲۷.۰	۲۵.۵	۲۵.۰
۱۶	تورم (در پایان دوره)	درصد تغییر	۴۷.۵	۳۱.۱	۳۰.۰	۲۸.۰	۲۶.۰	۲۵.۰	۲۵.۰
۱۷	حجم واردات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۱۱.۱	-۱۴.۳	-۱.۸	-۲.۷	۰.۱	۱.۵	۶.۸
۱۸	حجم واردات کالاها	درصد تغییر	-۱۱.۱	-۱۴.۳	-۱.۸	-۲.۷	۰.۱	۱.۵	۶.۸
۱۹	حجم صادرات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۱۷.۲	-۳۷.۰	۵.۹	-۱.۸	۱.۸	۱.۵	۲.۱
۲۰	حجم صادرات کالاها	درصد تغییر	-۱۷.۷	-۳۶.۶	۷.۲	-۱.۵	۲.۴	۱.۱	۱.۴
۲۱	نرخ بیکاری	سهم از کل نیروی کار	۱۴.۵	۱۶.۸	۱۷.۴	۱۸.۳	۱۹.۱	۱۹.۸	۲۰.۶
۲۲	جمعیت	میلیون نفر	۸۲.۴	۸۳.۴	۸۴.۱	۸۵.۰	۸۵.۸	۸۶.۷	۸۷.۵
۲۳	درآمد عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۲۹۴.۸	۲۹۸.۳	۳۸۰.۱	۴۹۱.۰	۶۲۶.۶	۷۸۶.۱	۹۹۳.۹
۲۴	درآمد عمومی دولت	درصدی از GDP	۱۵.۸	۱۳.۰	۱۲.۷	۱۲.۶	۱۲.۶	۱۲.۵	۱۲.۴
۲۵	مصارف عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۳۴۰.۹	۳۹۸.۴	۵۳۰.۷	۷۰۸.۳	۹۲۹.۳	۱۲۰۵.۱	۱۵۶۶.۴
۲۶	مصارف عمومی دولت	درصدی از GDP	۱۸.۲	۱۷.۳	۱۷.۷	۱۸.۲	۱۸.۷	۱۹.۱	۱۹.۶
۲۷	خالص مطالبات/بدهی‌های عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	-۴۶.۱	-۱۰۰.۲	-۱۵۰.۶	-۲۱۷.۳	-۳۰۲.۷	-۴۱۹.۱	-۵۷۲.۵
۲۸	خالص مطالبات/بدهی‌های عمومی دولت	درصدی از GDP	-۲.۵	-۴.۴	-۵.۰	-۵.۶	-۶.۱	-۶.۷	-۷.۲
۲۹	خالص مطالبات/بدهی‌های اولیه عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	-۳۹.۱	-۹۰.۴	-۱۲۲.۰	-۱۵۹.۷	-۲۰۵.۶	-۲۶۶.۲	-۳۴۳.۰
۳۰	خالص مطالبات/بدهی‌های اولیه عمومی دولت	درصدی از GDP	-۲.۱	-۳.۹	-۴.۰۶	-۴.۱۰	-۴.۱۲	-۴.۲	-۴.۳
۳۱	خالص بدهی عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۴۷۶.۳	۶۲۶.۹	۸۲۰.۸	۱۰۴۰.۸	۱۳۴۶.۷	۱۷۶۹.۲	۲۳۴۴.۳
۳۲	خالص بدهی عمومی دولت	درصدی از GDP	۲۵.۵	۲۷.۳	۲۷.۳	۲۶.۷	۲۷.۰	۲۸.۱	۲۹.۳
۳۳	ناخالص بدهی عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۶۰۱.۴	۷۰۴.۹	۸۶۵.۲	۱۰۹۲.۵	۱۴۰۶.۵	۱۸۳۷.۵	۲۴۲۱.۲
۳۴	ناخالص بدهی عمومی دولت	درصدی از GDP	۳۲.۲	۳۰.۷	۲۸.۸	۲۸.۱	۲۸.۲	۲۹.۲	۳۰.۳
۳۵	تراز حساب جاری	میلیارد دلار آمریکا	۱۸.۳	-۱۲.۳	-۱۵.۵	-۱۶.۴	-۱۶.۵	-۱۷.۰	-۲۰.۵
۳۶	تراز حساب جاری	درصدی از GDP	۴.۱	-۲.۷	-۳.۳۵	-۳.۴	-۳.۳	-۳.۲	-۳.۶